

Fågelobservationer på Lidingö 1998

Peter Lundberg

Under året noterades sammanlagt 161 fågelarter på Lidingö. Den positiva utvecklingen i Långängssjön fortsatte med följande arter häckande: smådopping (1-2 par), kanadagås (1) snatterand (1), gräsand (3-4), vigg (6), knipa (3-4), sothöna (4), rörhöna (3) och vattenrall (1). De många rastande vadarna i augusti till september - också de i Långängssjön - var ett annat stort glädjeämne. Övrigt under året var vidare de för Lidingö många fynden av marina änder som ejder, svärta, sjöorre och alfågel i slutet av april, liksom första häckningen av mindre strandpipare på ön. Listan över ovanliga fåglar under 1998 blev inte så lång, men blåsgås, småsnäppa, svart röstjärt (2 fynd) och skäggmes observerades. Sist men inte minst skall förstås den största tallbitinvasionen på 22 år nämnas.

Storlom Vår: 7 sträckande Duvholmens brygga 18/4 (PL), 2 mot S Duvholmens brygga 21/4 (ML), 2 sträckande Duvholmens brygga 24/4 (PL), 12 sträckande Duvholmens brygga 25/4 (TC,PL) samt 1 mot N Ekholmsnäs 7/5 (TC). Höst: 2 sträckande Ekholmsnäsbacken 8/8 (PL), 1 mot V+1 mot S Trolldalstippen 19/9 (TC,PL) samt 1 mot O Trolldalstippen 4/10 (PL).

Sammanlagt 29 ex varav 24 under våren är en bra siffra, men normal för senare år.

Obestämd lom Tre observationer: 2 sträckande Duvholmens brygga 18/4 (PL), 1 sträckande Duvholmens brygga 25/4 (TC,PL) samt 1 mot NO Gåshaga 2/5 (PL).

Smådopping 1/5-1/9. Häckning: 3 ad fanns i Långängssjön under försommaren och i augusti sågs 2 olikåldriga kullar med vardera 3 ungar. Troligen var det ett par som fick ut två kullar, men två häckande par är också en möjlighet. Vinter: 1 ex Mölnastranden-Skärsätra båtklubb 7/3-6/4 (PL,ST,EiA,HG) torde avse en fågel som övervintrat i närheten av Lidingö.

Smådoppingarna lämnade Långängssjön ovanligt tidigt på grund av det låga vattenståndet. Fjärde vinterfyndet på ön.

Skäggdopping 29/3-14/11. Häckningar: Bl a Gråviken 6-7 par, Ekholmsnässjön 5 par samt Rödstuguviken, Kottlasjön, Kappsta och Södergarnsviken vardera 1 par.

Stora flockar: 50 ex Stora Värtan 6/4 och 115 ex Stora Värtan 24/10 samt 30 ex på samma lokal så sent som 14/11.

Svarthakedopping 1 mot O Duvholmens brygga 18/4 (PL).

Storskarv Häckning: 1 par i hägerkolonin på Råholmen, Stora Värtan (BS m fl). Vår: 10 mot O Fågelöudde 22/3, 14+3 mot NO Duvholmens brygga 18/4, 4 mot N Duvholmens brygga 24/4 och 25/4, 2 rastande Stora Värtan 26/4, 5 mot SV Duvholmens brygga 1/5 samt 3 mot NO Gåshaga 2/5. Höst: Upp till 11 ex i Stora Värtan 26/7-20/9 och 6 observationer av 1-4 ex utanför östra Elfvik 4/8-3/10. Bland sträckande fåglar kan nämnas 20+15+13 ex Ekholmsnäsbacken 8/8 och 1+8+10+11+12+16 ex på samma lokal 25/8. I övrigt föreligger 17 fynd av 44 ex (främst sträckande fåglar) under tiden 28/7-7/11. Sammanlagt 42 fynd - därav 8 på våren - av minst 220 ex innebär en ny rekordnotering. Den första häckningen i Stora Värtan är mot denna bakgrund inte oväntad

Häger Som mest sågs 7 ex vid Ekholmsnässjön 2/5.

Vinter: 1 ex vardera Gråviken 11/1, Ekholmsnäs 25/1, Kottla gård 6/12, Mölna damm 12/12 och inre

Kyrkviken 13/12.

Knölsvan Ett par fanns i Långängssjön 19-24/5. Stor flock: 90 ex utanför nordöstra Elfvik 6/9.

Sångsvan Vinter/vår: Sex fynd av rastande och sträckande fåglar 8/2-29/4; som mest 10+8 mot N Stickle 28/3.

Höst/vinter: Sju fynd av rastande och sträckande fåglar 3/10-23/12; som mest 14+8 sträckande Trolldalstippen 7/11 och 12 sträckande Kottla gård 8/11.

Första året sedan 1993 utan fynd av sångsvan under häckningstid i Långängssjön.

Sädgås Vår: 50 sträckande Duvholmens brygga 25/4 (TC,PL).

Höst: 70 sträckande Gråviken 27/9 (ML).

Sannolikt samma ringmärkta individ som sågs under 1997 noterades vid Mölna 20/3, Gråviken 23/5, Ekholmsnäs gård 29/5-3/6 och AGA-stranden 24/8.

Bläsgås 3-4 sträckande tillsammans med 70 sädgäss Gråviken 27/9 (ML). Andra fyndet på ön. Det första gjordes 2/10 1982.

Grågås 17/3-31/10.

Häckning: 1 par med 3 ungar Fogdholmen (BL).

Sträckande rena grågåsflockar ses inte så ofta men vardera 10 ex passerade Trolldalstippen 20/9 och Fågelöudde 31/10.

Stora flockar: Under hela augusti rastade grågäss på Elfvikslandet, som mest 55 ex O Gråviken 4/8.

Största flocken som setts på ön.

Kanadagås 1/3-7/11. Häckningar: Punschholmen och Långängssjön, där 5 ungar kläcktes 29/5 (EiA).

Vinter: 1 ex Mölnastranden 25/12.

Bra sträckdag: 47 ex Trolldalstippen 7/11.

Första häckningen i Långängssjön.

Vitkindad gås 1/3-31/10.

Stora flockar: 115 ex Ekholmsnäs gård 6/8, 200 ex Kristinehäll 30/8, 85 ex Trimer + 310 ex Gåshaga 25/10 samt 250 ex Gåshaga 31/10.

Största flocken som setts på ön.

Gravand 1 mot NO Gåshaga 2/5 (PL).

Femte fyndet på ön av en art där det är svårt att bedöma om det rör sig om spontan förekomst eller förrymda parkfåglar.

Bläsand Vår: 18/4-9/5.

Höst: 23/8-31/10. Som mest rastade 13 ex i Gråviken 6-12/9, 20 ex i Stora Värtan 20/9 och 10 ex i Gråviken så sent som 24/10.

Snatteband 6/4-1/11. Häckning: 1 par fick ut 8 ungar i Långängssjön (BS m fl).

Under hösten sågs som mest 79 ex i Gråviken 20/9.

Kricka 1/4-24/10.

Vinter: 1 hane Larsberg 13-20/3 (PL m fl) avser troligen en övervintrande fågel.

Stora flockar: I Långängssjön rastade krickor från mitten av augusti till mitten av oktober; som mest 22 ex 28/8 och 21 ex 16/9. Dessutom noterades vid Duvholmens brygga 18 ex 21/4 och 19 ex 20/9.

Gräsand Stora flockar: 350 ex inre Kyrkviken 7/3 och 300 ex Larsberg 8/3.

Stjärtand 1 hane Båtsmanshättan 25/4 (TC,PL).
Tredje vårfyndet på ön.

Brunand

Vinter: Ett flertal fynd har rapporterats i januari-februari och december från öns södra kust mellan Larsberg och Brevik. De största flockarna var: 17 ex Larsberg 4/1, 24 ex Mölnastranden 8/2, 18 ex Mölna 20/2 och 27 ex Mölnastranden 23/12.

Höst: Sedd från 18/8.

Vigg Häckningar i innanvatten: Långängssjön (10 par sågs 4/5 och 6 par bedöms ha häckat), Kottlasjön (1 par) och Rudbodakärret (1 par).

Stor flock: 330 ex Mölnastranden/Fjäderholmarna 8/2.

Bergand 1 hona mot V tillsammans med 2 svärtor (!) Duvholmens brygga 31/10 (ML).

Tionde fyndet på ön. Av dessa härrör 6 från hösten, 3 från våren och 1 från vintern.

Ejder Vår: Den 18/4 sågs 25 ex utanför Revviken, Elfvik, 7 ex Sticklinge udde samt 1 par vardera Båtsmanshättan och Mölna brygga; sammanlagt 36 rastande ex (PL,ML). Dessutom 2 par Lilla Höggarn 24-25/4, 3 mot SV Duvholmens brygga 24/4, 1 par Mölnastranden 25/4, 3 par+1 hane Båtsmanshättan 26/4 samt 1-3 ex östra Elfvik 1-9/5 (PL m fl).

Höst: 1 hona Storholmen 29/8 (PL).

Största rastande flocken som setts på ön.

Alfågel Tre observationer: 1 hane mot V Duvholmens brygga 29/3 (ML), 1 hane mot NO Duvholmens brygga 18/4 (PL) och 1 par Duvholmens brygga 21/4 (ML).

Härmed 12 fynd på ön fördelade på månader som följer: februari (1), mars (3), april (4), september (2), oktober (1) och december (1).

Sjööorre åtta observationer: 4 ex N Lidingöbron 4/4 (SB) och 5 ex på samma lokal 18/4 (ML), 9 ex Lilla Värtan utanför Skärsätra båtklubb sistnämnda dag (PL), 1 par Fjäderholmarna 19/4 (TL), 2 mot N och 3 rastande Duvholmens brygga 21/4 (ML), 1 par mot NO Duvholmens brygga 7/5 (TC) samt 3 honor Revviken, Elfvik 24/10 (PL). åtta observationer av sammanlagt 30 ex innebär en fördubbling av antalet Lidingöfynd! 11 av de 16 fynden är från april, 2 från maj, 1 från september och 2 från oktober.

Svärta Två observationer: 1 hane mot NO Duvholmens brygga 25/4 (TC,PL,TK) och 1 par mot V Duvholmens brygga 31/10 (ML).

Härmed sju fynd av svärta på Lidingö. Aprilsvärtan upptäcktes av Tomas Lundquist från Nackasidan och tack vare snabb mobiltelefonkommunikation kunde observatörerna vid Duvholmens brygga uppmärksammas på att något intressant var på ingående!

Knipa Häckningar: Långängssjön (3 par) samt Rudbodakärret, Kottlasjön och Trasthagen vardera 1 par.
Stor flock: 41 ex runt Lidingö 22/3.

Bra sträckdagar: 22 ex Duvholmens brygga 18/4 och 117 ex Trolldalstippen 31/10. Häckningen i uggleholk i Trasthagen 100 m från närmaste vatten producerade 16 ungar!

Bästa sträckdagen på ön.

Salskrake 2 honor rastade i Gråviken 11/10 (PL).

Av 21 Lidingöfynd har fem gjorts i Gråviken.

Småskrake Vår: 1 hane Lilla Höggarn 18/4, 1 par + 1 par mot NO Duvholmens brygga 18/4, 1 hane Fågelöudde 22/4, 1 par mot S Duvholmens brygga 24/4, 1 par Lilla Höggarn 24-25/4, 1 hane mot NO Duvholmens brygga 25/4 och 1 par Svanholmen 3/5 (PL m fl).

Sommar: 1 hona Gåshaga 21/6 (PL) och 3 honfärgade på samma lokal 14/7 (TC). Höst: 1 sträckande Trolldalstippen 3/10 (PL) och 2 sträckande på samma lokal 31/10 (TC,ML,PL,TL).

Sammanlagt 12 fynd innebär ett mycket bra år. Sommarfynd är ovanliga.

Storskrake Stora flockar: 150 ex Fjäderholmarna 15/3, 225 ex Stora Värtan 21/3 och 67 ex Gråviken 13/4.

Bivråk Häckningstid: 1 ex i skogen vid Stockbyån 7/6 (PL) och 1 ad Långängen 27/7 (TC).

Höst: Sammanlagt 9 sträckande noterades 2/8-20/9 (PL m fl).

Betydligt fler fynd än normalt för senare år. Trots junifyndet häckade bivråk knappast på ön.

Havsörn Vinter/vår: 1 mot NO över Lidingö 17/1 (LGR), 1 ex östra Elfvik 1/3 (PL) och 1 ex (2K) Hersby åker 30/4 (ML).

Höst/vinter: 1 ad Trolldalstippen 1/8 (PL), 1 ad Stora Värtan 3/10 (PL), 1 ex Ekholmsnäsbacken 16/10 (ST), 1 ad+1 subad Trolldalstippen 31/10 (TC,ML,PL,TL) och 1 ex (3K) mot S Duvholmens brygga samma dag (ML), 2 ex Trolldalstippen 14/11 (ST), 2 ex Stora Värtan 7/11 (ML,PL,TC) och förmodligen samma ex över Sticklinge samma dag (BL), 2 ad Stora Värtan 22/11 (PL) samt 1 ex Stora Värtan 20/12 (PL).

Havsörnen tycks glädjande nu ha etablerat sig som en regelbunden gäst på ön. Sammanlagt gjordes 13 fynd av 17 ex, men flera observationer lär avse samma individer.

Brun kärrhök Sex observationer: 1 hona Gråviken 7/6 (ST), 1 hona Långängssjön 23/7 (BS), 1 juv Duvholmens brygga 10/8 (PL) samt 3-4 ex 16/8: 1+1 juv (ev. samma individ) mot S Trolldalstippen (PL,LI,TL,ML,TC,TD,AL), 1 juv mot SV Ekholmsnäs (PL,LI) och 1 3K hane Gråviken (ML,TL).

Brunhöken ses allt oftare på ön och årets 6-7 ex innebär en rekordnotering.

Blå kärrhök 1 honfärgad sträckande Trolldalstippen 31/10 (TC,ST).

Till skillnad mot brunhöken tycks blåhöken bli mer svårsedd på Lidingö.

Duvhök Häckningar: 1 par vardera på södra Lidingö och västra Elfvikslandet. Däremot ingen häckning på nordvästra ön (BS).

Sparvhök 1 ex sågs jaga en gröngöling vid Ekholmsnäs 5/9 (PL).

Ormvråk 7/3-31/10.

10 ex mot S Fågelöudde så sent som 31/10.

Fjällvråk Vår: 1 mot N Gråviken 25/4 (TC,PL).

Höst: Sammanlagt 10 sträckande noterades 14/10-14/11.

Fiskgjuse 11/4-23/8.

Antalet exemplar fördelade på månader: april (2), maj (1), juni (2), juli (8) och augusti (14). Som vanligt flest observationer under sensommaren.

Tornfalk 1 mot NO Duvholmens brygga 25/4 (TC,PL).

Lärkfalk Två observationer: 1 sträckande Ekholmsnäsbacken 16/8 (ML,TL) och 1 ex Långängssjön 28/8 (TC).

Fasan

Vattenrall Häckning: 1 par fick ut en unge i Långängssjön. Märkligt nog gjordes inget vårfynd utan första observationen härrör från 10/7 (BS). Mellan 16/8 och 4/9 sågs vid flera tillfällen 1-3 ex (MI m fl). Häckningar eller troliga häckningar föreligger från Långängssjön fem av åren 1979-89.

Rörhöna 19/4-10/10.

Häckningar: Långängssjön (3 par, 7 juv), Stockbysjön (1-2 par, 3 juv) och Gråviken (1 par, 1 juv). Häckningstid: Observerad vid Långängskärret, kärret vid Östra Yttringe, Kvarnkärret och Golfkärret. En glädjande uppgång efter flera magra år. Golfkärret är ny lokal för arten.

Sothöna Stor flock: 140 ex Mölnastranden 8/3.

Strandskata Sedd från 28/3.

Samma dag 18/4 sågs 10 mot SV Duvholmens brygga + 6 ex östra Elfvik.

Mindre strandpipare Häckning: 1 par häckade någonstans vid Gåshaga där 1 ad sågs vid tre tillfällen 6/6-4/7, 1 ad+1 juv 30/7 och 1 juv 2/8 (PL,TC,TL).

I övrigt flög 1 ex mot SV vid Duvholmens brygga 9/5 (PL).

Från tidigare föreligger endast två fynd på ön: 21/5 1978 och 12/5 1996.

Större strandpipare Fem observationer: I Långängssjön rastade 1 ad 22/8, 1 ad+1 juv 25/8, 2 juv 27/8 och 3 juv 28-31/8 (TC,PL m fl). Dessutom 1 mot O Trolldalstippen 5/9 (TC,PL). Första fynden på ön sedan 1994.

Ljungpipare Två observationer: 7 sträckande Trolldalstippen 5/8 (ML) och 1 juv rastande Gåshaga 12/8 (MI,MR).

Blott tredje fyndet av rastande ljungpipare på ön.

Kustpipare Två observationer: 1 sträckande Trolldalstippen 5/8 (ML) och 6 sträckande på samma lokal 16/8 (ML,TL).

Obestämd pipare 1 sträckande Ekholmsnäsbacken 10/8 (PL).

Tofsvipa Vår: Fyra fynd 31/3-18/4 och 1 ex Gråviken 30/5.

Höst: 13 sträckande Ekholmsnäsbacken 8/8 och 3 mot V Duvholmens brygga 9/8.

Småsnäppa Båtsmanshättan: 1 ex 29/8 och 2 ex 30/8 (PL). Långängssjön: 2 ex 30/8, 5 ex 31/8 och 3 ex 1/9 (PL,TC,HG,MR,ML).

Från tidigare år föreligger två fynd på Båtsmanshättan: 25/8 1991 och 30/9 1995.

Mosnäppa Två observationer: 3 ex Långängssjön 22/8 (PL,TC) och 1 ex på samma lokal 30/8-2/9 (PL,HG,MR).

Fjärde och femte fyndet på ön.

Kärrensäppa Fem observationer: 2 ex Båtsmanshättan 24/7 (PL), 2 ex Båtsmanshättan 16/8 (ML,TL), 3

mot V Trolldalstippen 16/8 (ML,TL), 2 ex Båtsmanshättan 22/8 (PL) samt 1 ex Båtsmanshättan 20/9 (ML).

Calidris sp 1 ex Båtsmanshättan 3/9 (PL).

Brushane I Långängssjön rastade brushanar 19/8-13/9 enligt följande: 1 ex 19/8, 3 ex 25/8, 8 ex 28-30/8, 13 ex 31/8, 15 ex 1/9, 11-12 ex 2-6/9, 10 ex 10-12/9 och 2 ex 13/9 (PL m fl).
Dessutom 3 rastande Bjälbo, Elfvik 6/9 (TC,PL).

Enkelbeckasin Vår: Fem fynd 18-26/4; som mest 7 ex Ekholmsnäs gård 24/4. Höst: Fyra fynd 28/8-11/10.

Sen höstobservation: 1 ex Trimer 28/10 (MR).

Morkulla Vår: 1 dragande Trimer 18/5.

Höst: 1 ex Ekholmsnäs gård 25/10 (PL) och kanske samma fågel S Ekholmsnässljön 3/11 (EiA). På senare år har antalet rapporter om dragande morkullor minskat. Är det fråga om en reell minskning eller förbiseende? Höstfynd av morkulla görs bara vissa år.

Småspov 1 sträckande Trimer 16/8 (ML,TL).

Härmed 15 Lidingöfynd, varav 7 i augusti.

Storspov Vår: Sammanlagt 215 sträckande förbi Duvholmens brygga 18-25/4 enligt följande: 10 rastande Båtsmanshättan - som senare sträckte - samt 6+10 sträckande 18/4, 15+52+16 sträckande 21/4, 12+16+65 sträckande 24/4 samt 13 sträckande 25/4 (TC,ML,PL).

Höst: Sträckande enligt följande: 1 ex Kottla gård 23/7 (PL), 1 ex Gåshaga 24/7 (PL), 2 ex Revviken, Elfvik 16/8 (TC,TD) och 1 ex Trolldalstippen 16/8 (ML,TL).

Största flocken som setts på ön och tillika den högsta sträcksumman.

Stor-/småspov 3 sträckande Ekholmsnäsbacken 10/8 (PL).

Svartsnäppa I Långängssjön rastade 1 ex 24-25/8, 2 ex 28/8, 4 ex 29/8, 5 ex 30/8-2/9, 3 ex 4/9 och 2 ex 5-10/9 (HG,TC,ML,PL m fl).

Gluttsnäppa 1 sträckande Gåshaga 3/8 (TC).

Skogssnäppa Sedd från 15/4.

Färre observationer än vanligt gjordes vid Långängssjön under våren, men häckning kan ändå ha ägt rum. Under vårsträcket gjordes bara ett par fynd.

Grönben 1 sträckande Hersby åker 22/7 (ML), 1 sträckande Trolldalstippen vardera 1 och 2/8 (PL), 2 sträckande Långängssjön 17/8 (PL) och 1 ex Stockbysjön 23/8 (TC,PL).

I Långängssjön rastade grönbenor enligt följande: 9 ex 16/8, 13 ex 17/8, 11 ex 19/8, ca 10 ex 22/8, 7 ex 23/8, 3 ex 24-25/8, 2 ex 26-29/8, 3 ex 30/8 och 1 ex 31/8-6/9 (PL m fl).

Största flocken som setts på ön.

Drillsnäppa 1/5-13/9.

Skrattmås Sedd från 15/3.

Häckning: På Punschholmen, där 50 ex sågs 6/6, häckade omkring 5 par.

Vinter: 40 ex Talludden, Gåshaga 4/1 och 25 ex på samma lokal 9/1.

Bra sträckdagar: 250 ex Duvholmens brygga 18/4 och 575 ex Ekholmsnäsbacken 8/8.

Fiskmås Vinter: Vid Talludden, Gåshaga sågs 70 ex 4/1, 5 ex 6/1 och 11 ex 9/1. Dessutom 15 ex Breviks hamn 18/1 och 1 ex Mölnastranden 13/12.

Stor flock: 125 ex Elfviks gård 26/4.

Vinterfynden av som mest 70 fiskmåsar och 40 skratmåsar hängde sannolikt samman med muddring i området.

Silltrut 1/4-4/10.

Häckningstid: 85 ex S Storholmen 2/5.

Gråtrut Stora flockar: 380 ex Lidingöbron 7/2 och 400 ex på samma lokal 8/2 samt 200 ex Båtsmanshättan 1/10.

Havstrut Stor flock: 30 ex Lidingöbron 7/2.

Skräntärna Vår: 1 ex Duvholmen 25/4 och 2 mot O Gråviken samma dag (TC,PL) samt 2 ex Båtsmanshättan 7/5 (TC).

Höst: Observerad 27/7-30/8; som mest 15 ex Stora Värtan 5/8, 10 ex Båtsmanshättan 22/8 och 15 ex östra Elfvik 23/8.

Fisktärna 18/4-25/8.

Häckningstid: Svanholmen (5 par), Punschholmen (2 par) och Fogdholmen (1 par).

Tidig vårobservation: 1 ex Gåshaga 18/4 (TC).

Tidigaste observationen på ön.

Silvertärna 3 sträckande Bo gärde 27/7 (TC).

Härmed 12 fynd på ön av denna sannolikt förbisedda art.

Tamduva

Skogsduva Sedd från 20/2. Stor flock: 55 ex Elfviks gård 5/4.

Ringduva 15/3-7/11.

Vinter: 1 mot V Trolldalstippen 25/1 (PL).

Gök Vår: 1 ropande vardera SV Stockbysjön 25/5 och Trolldalstippen 30/5 (PL).

Höst: 1 ad Duvholmens brygga 5/8 (ML), 1 ex Svanholmen 9/8 (PL), 1 ex Långängen 10/8 (PL), 1 mot NO Gråviken 16/8 (TC,TD) och 1 juv Långängen 28/8 (TC).

Sammanlagt sju fynd är en ovanligt hög årssumma.

Kattuggla

Tornseglare 13/5-12/9.

Stor flock: 200 ex Gråviken 28/8.

Göktyta Två observationer: 1 ex Ekholmsnäs 10/5 (ST) och 1 spelande Oskarshäll 24/5 (PL).

Gröngöling

Spillkråka

Större hackspett

Mindre hackspett Häckningstid: Trummande fåglar hördes under våren på följande lokaler: V Ekholmsnässjön, SV Stockbysjön, Hustegaholm, Breviksbadet och Duvholmens brygga. Utanför häckningstid gjordes fynd i januari (1), juli (1), augusti (1), september (3), oktober (1) och november (1).

Trädlärka 1 sträckande Långnäs gård 2/4 (LI).
Efter fjolårets många fynd skedde en återgång till senare års normala nivå.

Sånglärka 21/3-25/10.

Ladusvala 26/4-20/9.
Stora flockar: 150 ex Stora Värtan 12/9 och 110 ex Trimer 19/9.

Hussvala Sedd från 3/5.

Trädpiplärka 26/4-19/9.

Ängsplärka 28/3-31/10. Stor flock: 50 ex Ekholmsnäs gård 18/4.

Gulärta Vår: 8 rastande Gråviken 12/5.
Höst: 10 observationer av 15 ex 8/8-12/9; som mest 4 rastande Långängssjön 23/8.

Sädesärta 11/4-11/10.
Tidig vårobservation: 1 ex Elfviks gård 30/3 (ST).
Stor flock: 70 ex Golfbanan 8/8.

Sidensvans Vinter/vår: Tio observationer 9/1-8/3; som mest 35 ex Mølna 9/1.
Höst/vinter: Första höstfyndet var 1 mot N Ekholmsnäs 25/10 och fram till slutet av november gjordes endast ströobsar. Den första större flocken var 125 ex Däldvägen 21-28/11 och i hela december uppträdde sidensvansar rikligt på ön. Största flock var 350 ex Lidingö kyrka 18-19/12 och flera flockar med 300 ex har rapporterats. Den 19/12 sågs uppskattningsvis sammanlagt 1 200 ex på södra ön.

Gärdsmyg Häckningstid: 1 sjungande vardera S Långängssjön 26/4-10/5 och 23-24/7 (TC,SC,PL,LGR) samt Stockbyån 24/5-16/8 (PL).
Vinter: 1 ex Kottla gård 11/1 (PL).
Vår: 1 ex Skärsättradalen 12/3 och 1 ex Stockbyån 31/3.
Höst: Vid Stockbyån/Stockbysjön sågs sannolikt samma ex vid ett flertal tillfällen 23/8-29/11. Dessutom 1 ex Gråviken 24/10 och 1/11, 1 ex Mølnaan 28/10 och 29/11 samt 2 ex Trimer 31/10 och på samma lokal 1 ex dagen därpå. Fynden under häckningstid bör innebära att 1-2 par häckade på ön.

Järnsparv 11/4-3/10.

Rödhake 29/3-25/10. Sen höstobservation: 1 ex SV Stockbysjön 29/10-23/11.

Näktergal Hörd från 1/5.
15 sjungande fåglar noterades enligt följande: Gråviken (5) samt vardera 1 vid Elfviks gård, V

Ekholmsnässjön, Boholmen, Duvholmens brygga, V Ekholmsnässundet, O Ekholmsnäs gård, S Kottlasjön, Mölna gård, Larsberg och Baggeby. Tidig vårobserveration: 1 sjungande Gråviken 1/5 (TC). Tidigaste observationen på ön.

Blåhake Höstfynd på följande lokaler: Trimer: Sju fynd 23/8-13/9; bl a minst 3 ex 2/9. Trolldalstippen: Fyra fynd 23/8-19/9. Långängssjön: Tre fynd 25/8-1/9. Sen höstobservation: 1 ex Trolldalstippen 3/10 (PL m fl).

Svart rödstjärt Två observationer: 1 2K hane Gåshaga 18-19/4 (PL,ML,TC) och 1 ex Hustegaholm 31/10 (TC,PL,TL). De två tidigare Lidingöfynden härrör från 1/4 1989 och 1/9 1994.

Rödstjärt Noterad från 26/4.

Buskskvätta 29/4-12/9.

Häckningstid: Noterad vid Ekholmsnäs gård, Gråviken (2 sjungande), S Golfbanan och Trolldalstippen. Under vårflyttningen sågs minst 10 ex vid Långnäs gård 10/5 och 7 ex vid Gråviken 12/5. Ovanligt många fynd under häckningstid. Tidigaste observationen på ön.

Stenskvätta 24/4-5/9. Häckningstid: Noterad vid Gåshaga (3 par), Modellflygfältet, Gråviken, Bjälbo, Ekholmsnäs gård, Långnäs gård och Trolldalstippen. Ovanligt många fynd under häckningstid. Framför allt det gamla cisternområdet vid Gåshaga har erbjudit lämpliga häckningsbiotoper för arten.

Koltrast Stor flock: 20 ex på fågelbord i Sticklinge 25/1.

Björktrast Kraftiga sträckrörelser noterades från slutet av oktober till årets slut. Stora flockar: 700 ex Hersby åker 10/12, 250 ex Gåshaga 13/12 och 500 ex Ekholmsnäs 25-27/12.

Taltrast 5/4-24/10.

Rödvingetrast Noterad från 31/3.

Vinter: Minst åtta observationer i december: 1 ex vardera Hustegaholm, Trimer, Gångsätra skola och Bo gärde 13/12, 1 ex Hersby åker 16/12, minst 1 ex Kottla gård 23/12, 1 ex Annelundsvägen 24/12 samt 1 ex Ekholmsnäs 25-27/12.

Dubbeltrast Vår: Omkring 10 fynd - företrädesvis på Elfvikslandet - 29/3-7/5; som mest minst 5 ex Modellflygfältet 25/4.

Sommar: 2 ex Golfkärret 16/8 (PL,LI)

Höst: Fyra fynd av sträckande fåglar 12/9-25/10; som mest 6 ex Trolldalstippen 4/10.

Sen höstobservation: 2 ex Kottla gård 7/11 (PL).

Vinter: 1 ex S Revviken, Elfvik 27/12 (ML,PL).

Första vinterfyndet på ön och senaste höstobservationen.

Gräshoppsångare 1 sjungande V Gråviken 12/5 (SC).

Gräshoppsångaren har varit årlig på ön sedan 1996 efter tio år utan fynd (1986-95). Tidigaste observationen på ön.

Sävsångare 1 ex Trimer 16/8 (ML,TL) är årets enda rapporterade observation.

Kärrsångare Tre observationer: Vid Västra Yttringe hördes 1 sjungande 16/5, 1 sjungande 30/5-7/6 och ytterligare 1-2 sjungande 30/5 (PL m fl).

Sammanlagt 3-4 ex är normalt för senare år. Tidigaste observationen på ön.

Rörsångare 1/5-29/9.

15 sjungande fåglar noterades enligt följande: Gråviken (7), Långängssjön (1), Kottlasjön (3), Stockbysjön (1), Ekholmsnässjön (1), Ekholmsnässundet (1) och Duvholmens brygga (1).

Tidig vårobservation: 1 sjungande Gråviken 1/5 (TC).

Tidigaste observationen på ön.

Härmsångare Fyra observationer: 1 sjungande vardera Elfviks gård 17/5-6/6 (ST m fl), Mölna 24/5 (ST), O Gråviken 7/6 (ML) och Skärsättradalen 4-11/7 (EiA).

Arten torde häcka på ön åtminstone vissa år. Tidigaste observationen på ön.

Ärtsångare 1/5-5/9.

Törnsångare 16/5-13/9.

Trädgårdssångare 16/5-5/9.

Svarthätta 29/4-19/9.

Vinter: 1 ex Oskarsvägen, Gångsätra omkring 15/12 (gm AL).

Fjärde vinterfyndet på ön.

Grönsångare Noterad från 26/4.

Gransångare Häckningstid: 1 sjungande vardera Långängen 2/6 (LGR) och S Kottlasjön 6/6-12/7 (PL,EiA). Höst: Sammanlagt 17-19 ex 19/9-11/10; som mest 3-4 ex Trolldalstippen 4/10.

Sen höstobservation: 1 ex Trimer 31/10 (TC,PL,TL).

Den sjungande fågeln vid Kottlasjön indikerar häckning. Senaste höstfyndet på ön.

Lövsångare 24/4-12/9.

Kungsfågel

Grå flugsnappare 13/5-4/9.

Svartvit flugsnappare 28/4-2/9.

Skäggmes Tre observationer: minst 1 ex Gråviken 24/10 och 1 hane Trimer samma dag (PL,ML) samt 2 ex Gråviken 29/10 (LGR).

Från tidigare föreligger två fynd på ön från 3-9/11 1996.

Stjärtmes Häckningstid: 1 par Långängssjön 8/4 där 2 juv sågs 24/7 samt 1 par Kottla gård/Stockbysjön 8/4-25/5.

I övrigt föreligger ett tiotal observationer från vinter och höst; som mest 10 ex Stockbyån 27/12.

Entita Tre observationer: 1 ex Taheiti 21/3 (PL), 1 ex Taheiti 25/10 (PL) samt 1 ex på fågelbord Abborrhvägen 50, Sticklinge 13, 25 och 26/12 (BL).

Entitan för uppenbarligen en fortsatt tynande tillvaro på ön.

Tallita En udda observation var 3 ex på Trolldalstippen 7/11.

Tofsmes

Svartmes

Blåmes

Talgoxe

Nötväcka

Trädkrypare

Törnskata 12/5-13/9.

Häckningar: Vardera 1 par vid Östra Yttringe, Västra Yttringe, Långängssjön, Trolldalstippen och Ekholmsnäsbacken.

Häckningstid: Noterad vid Långängskärret, Rudalid, Golfkärret, Fiskarudden och V Ekholmsnässjön.

Sen höstobservation: 1 ex Duvholmens brygga 27/9 (ML).

Fem säkra häckningar och fynd under häckningstid på ytterligare fem lokaler innebär ett mycket bra törnskateår på Lidingö. Senaste observationen på ön.

Nötskrika

Skata Stor flock: 130 ex Larsbergs station 6/2.

Nötkråka Vinter: 1 ex Långnäs gård 15/1 (LI) och 2 ex Larsberg 20/12 (HG).

Vår: 2 ex Långnäs gård 9/5 samt flera observationer av 1 ex på samma lokal tidigare under våren (LI).

Höst: 1 ex Hersby skola 16/8 (MI,MR). Under perioden 13/9-21/11 gjordes hela 20 fynd av 27 ex.

Flertalet fynd avser sträckande fåglar, men vid Långnäs gård sågs 2 ex vid flera tillfällen från 25/9 och vid Kottla/Kottlasjön sågs 1 ex under andra halvan av oktober.

Kaja

Råka Två observationer: 1 ex Elfviks gård 3-5/4 (CFL,PL) och 1 ex (2K) Elfviks gård 10/5 (PL).

Kråka

Korp Häckning: 1 par fick ut hela 5 ungar vid Wijk (LI).

Anmärkningsvärda fynd i övrigt var 4 ex Ekholmsnäs 11/4 och 4 mot SV Duvholmens brygga 19/9.

Stare 18/3-7/11.

Vinter: 1 ex Ekholmsnäs gård 25-27/12 (PL,ML).

Stor flock: 500 ex Breviksbadet 16/8.

Bra sträckdagar: 415 ex Ekholmsnäsbacken 10/8 och 255 ex på samma lokal dagen därpå.

Blott sjunde vinterfyndet på ön.

Gråsparv Stor flock: 150 ex Gråviken 13/9.

Pilfink

Bofink 7/3-7/11.

Vinter: 1 ex Hersby åker 10/1 samt 2 ex Bo gärde från 31/1 och in i februari.

Stor flock: 200 ex Elfviks gård 26/4.

Bra sträckdag: 1 200 ex Trolldalstippen 19/9.

Bergfink Vår: 5/4-3/5.

Höst: 12/9-7/11.

Vinter: 1 ex Björnbo 14-15/12 (CH).

Stor flock: minst 300 ex Elfviks gård 24/4 (SiB)

Största flocken som setts på ön.

Grönfink Stora flockar: 125 ex Modellflygfältet 23/8, 100 ex Trolldalstippen 12-19/9 och 125 ex Gåshaga 13/9.

Steglits Stora flockar: 19 ex Kottla gård 11/1 och 20 ex Ekholmsnäsbacken 2/8. På Trolldalstippen rastade stora flockar tidvis från slutet av juli till slutet av november. Som mest räknades 70 ex 16/8 och 45 ex 21/11. Största flocken som setts på ön.

Grönsiska Uppträdde talrikt i december månad.

Stora flockar: 150 ex Kottla gård 23/12, 150 ex Stockbyån 27/12 och minst 200 ex Hustegaholm samma dag.

Hämpling Häckningstid: 1 par Elfviks gård 12/5 (PL).

Vår: Sju fynd 18/4-2/5.

Höst: 2 juv Trolldalstippen 26/7-1/8 (PL,TC), minst 1 ex Ekholmsnäsbacken 8/8 och 18 ex Trolldalstippen 19/9.

Ungfåglarna vid Trolldalstippen kan indikera häckning på ön.

Vinterhämpling Tre observationer: 1 ex Trolldalstippen 31/10 (TC,ML,PL,TL), 3 rastande Trolldalstippen 21-22/11 (PL) och 15 ex mot S Rudbodakärret 27/12 (JK,TK).

Gråsiska Vinter/vår: Fåtalig förutom kring månadsskiftet februari/mars då som mest 40 ex sågs vid Kottla gård 6/3. Sedd fram till 25/4.

Höst/vinter: Sedd från 19/9. Fåtalig fram till årsskiftet.

[Brunsiska] Tre observationer: 2 ex Hersby åker 1/1 (ML), 3 ex Västra Yttringe 1/11 (TC,TL) och 1 ex Ekholmsnäs 27/12 (ML,PL).

Härmed fem fynd av denna ras på ön.

Mindre korsnäbb Nio observationer har rapporterats enligt följande: april (2), maj (1), augusti (1), september (2), oktober (1) och november (2). Noterbara fynd var 1 par Fågelöudde 25/4 samt 1 par+1 juv Trolldalstippen 16/8.

Rosenfink 1 sjungande Taheiti 24/5 (PL) är den enda rapporterade observationen.

Tallbit Senhöstens invasion inleddes med 1 ex mot S Kottla gård 29/10 (PL). Fram till slutet av november noterades tallbit främst sträckande förbi Trolldalstippen: 44 ex 31/10, 20 ex 7/11, minst 120 ex 21/11 och 95 ex 22/11. Under december började rastande flockar dyka upp och som mest sågs 25 ex på Näset 25/12

(HM).

Den senaste stora tallbitinvasionen ägde rum vintern 1976/77. Senhösten 1978 sträckte sammanlagt 187 tallbitar förbi Ekholmsnäsbacken.

Domherre Bra sträckdag: 60 ex Trolldalstippen 31/10.

Stenknäck Stor flock: 15 ex Trasthagen 20/2.

Lappsparv 2 sträckande Trolldalstippen 5/9 (TC,PL).

Lappsparven förefaller ha blivit ovanligare under senare år.

Snösparv Vår: 2 ex Högberga 22/3 (TC,PL) och 1 ex Västra Yttringe 31/3 (gm PL).

Höst: 1 sträckande Trolldalstippen 24/10 (PL), 3+3 sträckande Trolldalstippen 31/10 (TC,ML,PL,TL) samt 1 sträckande vardera Trolldalstippen och Gråviken 1/11 (TC,PL,TL).

Sammanlagt sju observationer av 12 ex är en bra årssumma.

Gulspurv

Ortolansparv Två observationer: 1 hona Östra Yttringe 10/5 (LI) och 1 översträckande Larsberg 23/7 (LGR).

Fynd under höststräcket görs mycket sällan.

Videsparv Tre observationer: 1 sträckande Trolldalstippen 5/9 (TC,PL), minst 2 sträckande Trolldalstippen 12/9 (PL) samt 2 ex Duvholmens brygga 20/9 (ML).

Videsparv har setts årligen sedan 1995 och den övervägande majoriteten av fynden på Lidingö har gjorts under tre första septemberveckorna. På senare år har Trolldalstippen varit en pålitlig rast- och sträcklokal.

Sävspurv 28/3-1/11.

OBSERVATÖRER: EiA=Einar Andersson, SiB=Signe Bäckman, TC=Tomas Carlberg, SC=Stefan Clausen, TD=Tomas Dahlén, HG=Hans Grundell, CH=Curt Holmlöv, LI=Lars Irestedt, MI=Martin Irestedt, JK=John Kvarnbäck, TK=Tor Kvarnbäck, ML=Magnus Liljefors, AL=Adam Lindroth, PL=Peter Lundberg, BL=Bengt Lundén, CFL=Carl Fredrik Lundevall, TL=Tomas Lundquist, HM=Håkan Möller, LGR=Lars-Göran Reijner, MR=Magnus Rignell, BS=Bruno Sundin, ST=Sune Thorstensson. SB=Stockholm Birdline.

Artlistan för [1997](#).

Artlistan för [1999](#).

Artlistan för [2000](#).

Artlistan för [2001](#).

Artlistan för [2002](#).

Artlistan för [2003](#).

Artlistan för [2004](#).

Artlistan för [2005](#).

Artlistan för [2006](#).

Artlistan för [2007](#).

Artlistan för [2008](#).

Artlistan för [2009](#).

Artlistan för [2010](#).

